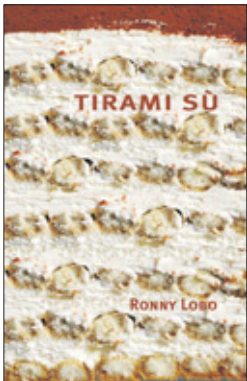

Mijn echte ouders leren kennen

De omslag van het boek.

Over 'Tirami sù' van Ronny Lobo

In 2013 debuteerde de Curaçaose schrijver Ronny Lobo met de roman 'Bouwen op drijfzand'. Lobo is, net als zijn alter ego, architect en ontving in 1992 de Cola Debrotprijs voor Architectuur, de hoogste culturele onderscheiding op Curaçao. Blijkbaar maakte de karakters in 'Bouwen op drijfzand' het nodige los. Het boek werd herdrukt en de schrijver ervan besloot tot het schrijven van een vervolg. 'Tirami sù' laat zich echter ook zelfstandig lezen.

DOOR EZRA DE HAAN

In gesprek met Peter de Rijk bij de presentatie in Amsterdam.

FOTO ANDRÉ HOMAN

„Onder het afdak hakte een oude visser op het groot betonnen blok een enorme mulá in moten.”

FOTO BENNO WONNINK PHOTOGRAPHY

‘Tirami sù’ is een vervolg op de eerder geschreven roman ‘Bouwen op drijfzand’ maar is hier ook losstaand van te lezen.

W ie ‘Bouwen op drijfzand’ heeft gelezen kent enkele personages die in ‘Tirami sù’ een bijrol spelen. Lobo gaat namelijk verder waar zijn vorige boek stopte. Kenzo, de ar-

chitect en zijn geliefde Karin zijn inmiddels de trotse ouders geworden van een zoon. En ondanks dat Kenzo eran twijfelt dat hij echt de echte de vader van Elroy is, gedraagt hij zich alsof het zo is. De driehoeksverhouding die in ‘Bouwen op

drijfzand’ zo’n grote rol speelde, zorgt ook nu weer voor twijfel bij de lezer. Die weet immers dat Roy, de vorige en plotseling verdwenen partner van Karin ook de vader van Elroy kan zijn. „Men had na een paar dagen het zoeken naar zijn lijk ge-

staakt, hij was nooit meer gevonden. Karin organiseerde een afscheidsdienst in het monumentale gebouwtje van de vroegere visafslag bij de haven van Kralendijk. Ze was hoogzwanger en erg verdrietig. Men roddelde dat haar architect in zijn

ondersteuning wel erg amicaal met haar omging. De familie vond het bovendien vreemd dat ze zo snel naar Curaçao kwam en bij Kenzo introk. Dit bevestigde hun vermoeden dat die twee al eerder wat moesten hebben gehad.”

Tegelijkertijd lezen we over Silvana, een vijf maanden oud Antibaans meisje dat door een Nederlandse stel uit Zeewolde wordt geadopteerd. Ook het verleden van dit meisje is in het verhaal gehuld. Joost en Annemarie hebben beloofd zich daar niet in te verliepen. Wanneer ze na vele jaren besluiten om naar de Antillen terug te gaan, ontmoet ‘hun dochter’, met de voor een donker meisje zo typische blonde lokken, Elroy. Hij wordt, door zijn Chinese ogen ‘chino’ genoemd, een bijnaam die hij als beschimpend ervaart en die hem doet nadenken over zijn uiterlijk en zijn verwantschap met Kenzo. Silvana die al in Nederland achter haar ‘anders-zijn’ kwam doordat sommigen haar ‘zwartje’ noemden, zit met vrijwel dezelfde vraag. De twee, inmiddels vertiefde pubers, slaan de handen ineen en gaan op zoek naar hun beider verleden. Het levert antwoorden op die niet alleen hen maar ook de lezer verbazen.

Doordat de personages in de roman uit verschillende milieus op Curaçao komen, ontkomt de auteur er niet aan de verschillen te beschrijven. Het laxeren van de geslaagde architect Kenzo verschilt nogal van dat van zijn verdwenen rival Roy, de zoon van een visser. En ook al zijn de ontwikkelingen waarmee de diverse karakters in het boek te maken hebben nog zo onderhoudend, juist deze fragmenten waarin Lobo zijn overduidelijke liefde voor de Antillen tentoon spreidt door over

te schrijven, laten pas echt zijn talent zien. „In de schaduw van de grote maanzalibabomen reden ze het hellende weggetje af richting zee. Bij de visafslag was het druk, er waren veel kopers die op hun beurt wachtten. Onder het afdak hakte een oude visser op het groot betonnen blok een enorme mulá in moten. De moten waren al op maat gekerfd. Hij had een door de zop verveerd gezicht met stoppelbaard, grijs haar en een versleten pet op. Met scherpe ogen zette hij een machete in een kerfje, hief een ronde staaf omhoog en liet die keihard op de machete vallen.”

Waar generaties zich vroeger moesten blijven afvragen of hun ouders wel écht hun ouders waren, zijn er tegenwoordig de nodige hulpmiddelen om daarachter te komen. Ronny Lobo speelt daarmee. Elroy, handig zoals de jeugd tegenwoordig met computers en het internet is, weet informatie over zijn geliefde Silvana boven water te krijgen waar zelfs haar pleegouders niet van op de hoogte waren. Elroy zelf kiest voor DNA om eindelijk helderheid te krijgen over de vraag of Kenzo zijn vader wel is.

Dat Ronny Lobo voor het Italiaanse tiramisu als titel koos mag geen verrassing heten. Het betekent ‘trek me op’, wat staat voor: maak me gelukkig. Ook het bittere en zoete dat Elroy en Silvana in hun leven te verduren krijgen past prima bij het toetje.

„Tiramisu bestaat uit verschillende lagen lange vingers met daartussen een zoete mix van

mascarpone, een soort Italiaanse kaas. Je moet de lange vingers waken in Italiaanse espresso of mokka. Daarna meng je eiwitten met suiker, de mascarpone en slagroom. Dit beslag doe je laaggewijs over de lange vingers. Als laatste doe je er een laag cacaopeper overheen en zet je de tiramisu in de koeling.”

‘Tirami sù’, de spannende roman, bestaat uit verschillende

lagen van levensgeschiedenis en met daartussen de zoete mix van passie en kalverliefde. Je moet die diverse levens ontfaan tijdens het lezen, die van de ouders en die van hun kinderen. Ronny Lobo heeft ervoor gezorgd dat het spannend blijft door tot het eind steeds weer nieuwe informatie aan het verhaal toe te voegen. Met ‘Tirami sù’ besluit hij een lang verhaal

waarin diverse Antillianen een rol spelen. De vraag is waarmee deze schrijvende architect ons in de toekomst gaat verrassen. Met zijn liefde voor de kunst zou je een Antiliaans kookboek verwachten, maar een roman ligt eerder voor de hand. ‘Tirami sù’ is in ieder geval een boek om je vingers bij af te likken.

BRON: LITERATUURPLEIN.NL

Toen het boek *Tirami sù* gepresenteerd werd in Amsterdam tijdens een grootscheppige georganiseerde door Uitgeverij Lobo en de Knipscheer, hield Ronny Lobo een toespraak. Hier de door hem uitgesproken tekst.

Door Ronny Lobo

T oen ik twee jaar geleden op deze plek mijn debuutroman ‘Bouwen op drijfzand’ presenteerde was het eerste manuscript voor *Tirami sù* al af. Dat was helemaal niet de bedoeling. Ik wilde namelijk eerst zien dat mijn eerste verhaal gedrukte realiteit werd alvorens met een tweede boek te beginnen. Peter de Rijk, die toen mijn coach was en nu ook weer, stimuleerde mij echter om nergens op te wachten en vooral door te schrijven. Hij beaamde dat het bij uitgeverij niet slechts gaat om goede boeken, maar vooral om goede schrijvers. En een goede schrijver kun je alleen maar worden door veel te schrijven. Ik zat echter nog een beetje vast aan de personages in ‘Bouwen op drijfzand’. Vooral de

Dankwoord

gedachte aan wat er van hun nazaten terecht zou komen intrigeerde mij. Ik kwam daarom al gauw op het idee om ook hun verhaal te vertellen. Het verhaal schreef ik sneller dan mijn eerste boek. Dat had een voordeel. In het manuscript van ‘Bouwen op drijfzand’ werd er tot aan de zeproof op de laatste pagina een meisje geboren. Ik kon haar in verband met ‘Tirami sù’ nog net op tijd veranderen in een jongen. Op dat moment kon ik niet bevredend dat ik daarmee voorspelling deed over de geboorte van mijn zoon Renzo uit mijn ‘tweede leg’, die ook op de zevende van de zevende maand geboren werd. Ook de keuze voor de titel ging sneller dan bij mijn debuutroman. Bij een herdenking van Els Langenfeld verkapte ik wat van de inhoud van het verhaal aan een vriendin, Pauline Prinsen. Die deed spontaan het voorstel voor de titel ‘Tirami sù’ en legde uit waarom. De betekenis van de Italiaanse uitdrukking klopte uitstekend bij

wat ik met het verhaal wilde zeggen. Ook de gelaagdheid van het verhaal klopt met de vorm van het bekende toetje. De omslagfoto was wat ingewikkelder. Hoe vul je een hele omslag met een doorsnede van een stuk tiramisu? Bij restaurant Il Barile in Willemstad, was de lekkerste en meest authentieke tiramisu geserveerd wordt, fotografeerde ik een stuk, waar ik later met Photoshop meer lagen van heb gemaakt. Bij dit boek heb ik dezelfde proeflezers, vriendin Audrey Linzey en mijn zus Sonia Vinck-Lobo, uitgenodigd om mij van nuttige commentaren te voorzien voor verbetering van het verhaal. Een andere vriendin, Erna Daantje, die bij de psychiatrische inrichting op Curaçao werkt heeft mij wewijsges gemaakt in het reilen en zellen van de inrichting en de procedures die gelden als een patiënt daar een baby baart. Ten slotte dank ik mijn vrouw Denise Lobo-Pieters, die mij ons zoon Renzo schonk en zonder wiens liefde, geduld en goede raad mijn tweede roman niet tot een goed einde zou zijn gebracht.

Ronny Lobo

FOTO BEA MOEDT

PRESENTATIE

Maak kennis met Elroy en Silvana

Zing met hen mee

Babbel met de auteur

Proef de Tirami sù

Zaterdag 16 - 1 - 16
15.30 - 18.30 uur

Kolegio Alejandro Paula
Schottegatweg Noord 105

Kaag de roman voor de speciale prijs van NAEL 38,-
8347 8999 810893 / 540090

Aanstaande zaterdag is er een speciale presentatie van het boek op Curaçao.